

7. Що таке Академія патрульної поліції // Патрульна поліція : офіц. сайт. URL: <http://patrol.police.gov.ua/highlight/vas-vitaye-akademiya-patrulnoyi-politsiyi/> (дата звернення: 16.04.2018).

8. Міністерство внутрішніх справ : офіц. сайт. URL: <https://mvs.gov.ua/> (дата звернення: 16.04.2018).

9. Порядок проведення конкурсу в Національну поліцію України // Національна поліція України. Система відбору кадрів : сайт. URL: <https://nabir.np.gov.ua/index.php?r=site%2Fcondition> (дата звернення: 16.04.2018).

Отримано 17.04.2020

УДК 613.6:623

РЕЦ В. В.,

курсант 3 курсу факультету підготовки фахівців

для органів досудового розслідування

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Волков Ю. М.,

старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ТЕХНІКИ ВЕДЕННЯ СТРІЛЬБИ

У науковій публікації розкрито окремі аспекти педагогічної майстерності викладача вогневої підготовки, а також проблемні питання напрацювання курсантами техніки стрільби.

Ключові слова: *вогнева підготовка, вогнепальна зброя, постановка дихання, поверхнєве дихання.*

Професійна майстерність курсанта є результатом діяльності викладача, а також віддзеркалюванням вмінь і талантів науково-педагогічного працівника. Сучасні реалії несення служби поліцейськими вимагають від них досконалого володіння не тільки комунікативними навичками, але і вправного поводження зі зброєю. І хоча вона і вважається, відповідно до статті 46 Закону України «Про Національну поліцію» найбільш суворим заходом примусу, проте фактично є дієвим способом у критичних ситуаціях, коли постає питання життя і здоров'я поліцейського та інших громадян [1].

На законодавчому рівні закріплено, що застосування вогнепальної зброї є найбільш суворим заходом примусу [1]. Цей припис, як уже було зазначено раніше, закріплено у статті 46 Закону України «Про Національну поліцію». Застосування вогнепальної зброї поліцейським завжди несе за собою певні наслідки, оцінка яких часто залежить від реакції громадськості і владних інституцій. Сьогодні актуальною є проблема реалізації чинного законодавства на всіх рівнях життєдіяльності суспільства, усвідомлення громадянами реальної можливості поліцейським застосувати вогнепальну зброю для попередження чи припинення протиправних дій на підставі пунктів статті 46 вищезгаданого закону [1]. Сучасне вітчизняне суспільство має презюмувати принцип правомірності дій поліцейського і поставити у пріоритет усвідомлення того, що правоохоронець діє виключно в рамках закону. Цього вимагають не тільки певні суспільні тенденції, але і сама система захисту прав людини, тому що, застосувавши вогнепальну зброю., поліцейський, перш за все, охороняє і захищає права, рятує кому-небудь життя, а не навпаки, як прийнято реагувати в Україні на застосування правоохоронцями зброї. Вся справа у хибній моделі відносин громадськості і поліцейських, яка існує вже десятки років. Зміна вектору розуміння, тобто проти кого застосовується найбільш суворий захід примусу (проти того, хто порушує права інших людей, чинить небезпеку для життя і здоров'я самих поліцейських, тому що вони також є громадянами України) може значно деформувати гострі кути.

Але провідною темою даної статті є окремі аспекти техніки ведення стрільби, тому що перш ніж боротися за визнання випадків застосування вогнепальної зброї поліцейськими правомірними, слід бути цілком переконаними у тому, що курсанти, яких випускають ВНЗ зі специфічними умовами навчання, володіють не тільки положеннями нормативно-правової бази, але балістичними знаннями і прийомами техніки ведення стрільби.

Саме тому завданням кафедри тактико-спеціальної підготовки, на базі якої викладається навчальна дисципліна «Вогнева підготовка», повинна бути підготовка професійних службовців, які в подальшому правильно і чітко діятимуть в екстремальних ситуаціях, а також не будуть предметом громадського осуду у випадку вимушеного застосування вогнепальної зброї відповідно до положень закону.

Багато чого також залежить від майстерності викладача, насамперед від того, як він викладатиме матеріал і роз'яснюватиме помилки курсантів. Безперечно, робота науково-педагогічного працівника покликана сформулювати особистість поліцейського, який подальшому буде цілком готовий до несення служби у будь-яких умовах, забезпечувати публічну безпеку і порядок, активно протидіяти злочинності, діяти у стресових умовах та багато чого іншого. Вагому роль у навчально-виховному процесі відіграє вербальний контакт між викладачем і аудиторією. Методика викладання формує фундамент навчального процесу, саме від неї залежить морально-психологічний клімат, який у подальшому впливатиме на рівень засвоєння навчального матеріалу, успішність курсантів і, найголовніше, ставлення здобувачів вищої освіти до навчальної дисципліни [2].

Доречно викладачеві систематично звертатися до окремого курсанта із запитаннями і зауваженнями. Це сприятиме зверненню уваги на проблематику, порушену викладачем, іншими курсантами і спростить процес запам'ятовування. Крім того, реагування на зауваження також сприяє наголошуванню на важливих моментах.

При всьому цьому викладачеві важливо обрати стратегію поведінки на заняттях, віднайти золоту середину, тому що здобувачі вищої освіти з повагою ставляться до доброзичливих і в міру суворих викладачів, у тих ситуаціях, де це дійсно необхідно. Навпроти, педагоги, які дозволяють собі надзвичайну принциповість і недоречні зауваження, а тим більше, особисту неприязнь до окремих курсантів і надають перевагу іншим, діють не педагогічно і часто стикаються із недовірою та латентною неповагою, тощо [2].

Дане дослідження базується на питаннях техніки ведення стрільби, тому наголосимо на постановці подиху під час стрільби із пістолета. Розповсюдженою проблемою курсантів під час того, коли вони тільки починають виконувати практичні вправи зі стрільби, є коливання руки зі зброєю, викликане нервуванням, а також ритмічними рухами грудної клітини, живота і плечового поясу під час процесу дихання. Власне, рука зі зброєю як частина від цілого також чинить коливальні рухи внаслідок чого стрілець, навіть за умови технічно правильного прицілювання, може не влучити так, як це необхідно для належного оцінювання. Проте відповідно до анатомічних даних, повністю уникнути коливальних рухів руки неможливо, хоча б тому, що в руці також пульсує кров [3].

Єдиний вихід із даної ситуації, з метою наближення стрілецької техніки до ідеальної і правильної, є посилення стійкості особи, яка веде стрільбу, шляхом постановки корпусу, гармонізації взаємодії стрільця і зброї і, найголовніше, - постановки дихання. Дихальний цикл людини складають вдих, видих і пауза після видиху. Біологічними дослідженнями доведено, що людина може затримати дихання на 12-15 с. без несприятливих наслідків і цього цілком достатньо для прицілювання і пострілу [3].

Таким чином, з метою забезпечення відносної нерухомості стрільця слід відпрацьовувати поряд з іншими вправу затримки дихання разом із постановкою корпусу і тренування спуску курка з бойового зводу. Завдяки цьому організм курсанта адаптується до такого поставленого режиму дихання під час стрільби і його організм не піддаватиметься стресу під час виконання вправи.

Крім того, не менш важливим аспектом поставленого дихання стрільця є зменшення дози повітря, внаслідок чого зменшиться коливання плечового поясу і розширення грудної клітини. Саме тому викладачі вогневої підготовки використовують методику поверхневого

дихання, аргументуючи це тим, що менша кількість повітря потребує менше зусиль для затримки дихання. Така теорія є дієвою і може бути застосована на практичних заняттях з вогневої підготовки. Проте на слід забувати, що подих є важливим для відновлення витрачених сил, тому що стрілець переносить фізичне навантаження статичного характеру, нервової системи, а також певні психологічні труднощі. Особливо це стосується курсантів початкових курсів: 1-го або 2-го.

У навчально-методичному посібнику Стахневича В. Л. знаходимо дуже вдалу схему дихання стрільця. Автор розділив її на 4 наступні етапи:

- перший – подих глибокий і ритмічний. Завдання стрільця на цьому етапі – зробити належну вентиляцію легень, що, у свою чергу, буде сприяти роботі серця в режимі оптимального ритму його скорочень (65–85 скорочень на хвилину);

- другий – перехід від глибокого подиху до стадії спокійного дихання. Із переходом у цю стадію зменшуються коливання зброї, які мали місце під час глибокого подиху на першому етапі;

- третій – перехід до режиму поверхневого подиху, зменшується коливання всієї системи «стрілець-зброя», створюються умови для більш точного наведення, «рівна мушка» підводиться до точки прицілювання, відбувається підготовка до повної затримки подиху на період спуску курка з бойового зводу;

- четвертий – подих затримується на 10–12 с для досягнення найкращої стійкості корпусу, остаточного суміщення «рівної мушки» із точкою прицілювання та здійснення плавного спуску курка з бойового зводу [4, с. 40-43].

Дотримання такої схеми спроможне забезпечити правильне прицілювання і влучний постріл, проте викладач повинен враховувати психологічні та вольові особливості курсанта і зважати на швидкість засвоєння ним навчального матеріалу, тому що для використання вищенаведеного алгоритму існує потреба у тренуванні і адаптуванні організму до певної тактики дихання, що у різних людей може виходити по-різному. У даному випадку має місце людський фактор.

Доречно також звертати увагу на стресостійкість окремої особи, а якщо така слабо розвинена, майстерність викладач і полягає у тому, щоб направити і переконати здобувача, сформувати його уявлення про навчальну дисципліну і роз'яснити необхідність приділення особливої уваги вогневій підготовці.

Правильна постановка дихання – це один із сегментів володіння зброєю поліцейським. В залежності від ситуації правоохоронець приймає рішення самостійно на основі знань і навичок, набутих під час спеціальної професійної підготовки. Зокрема, володіння зброєю – це вміння в різних і несподіваних ситуаціях, з будь-якого положення, незалежно від способу ведення вогню не тільки вражати ціль, але і влучно стріляти по намічених точках на цілі; правомірно застосовувати зброю під час затримання злочинця або його конвоювання тощо [5, с. 5].

Застосовувати і використовувати зброю доводиться в досить різних умовах: в населених пунктах, на транспорті, в полі, в лісі, а в деяких випадках і в багатолюдних місцях. І кожен раз, застосовуючи зброю в оперативних обставинах, поліцейський повинен (зобов'язаний) вміти, за необхідності, з одного-двох пострілів влучити в ціль. А таких результатів можна досягти лише тоді, коли навчишся досконало володіти зброєю [5, с. 5].

Висновки і пропозиції. Професійна діяльність поліцейського нерозривно пов'язана із застосуванням або використанням вогнепальної зброї, а тому завданням науково-педагогічного працівника з вогневої підготовки постає навчання курсантів не тільки нормативно-правовим основам, але і власне техніки виконання пострілу. Крім того, зброю може бути використано в різних умовах, тому поліцейський зобов'язаний за один-два постріли влучити в ціль. Такого результату можна досягти за умови володіння технікою стрільби.

Розповсюдженою проблемою курсантів під час того, коли вони тільки починають виконувати практичні вправи зі стрільби, є коливання руки зі зброєю, викликане нервуванням, а також ритмічними рухами грудної клітини, живота і плечового поясу під час процесу дихання. Єдиний вихід із даної ситуації з метою наближення стрілецької техніки до

ідеальної і правильної є посилення стійкості особи, яка веде стрільбу, шляхом постановки корпусу, гармонізації взаємодії стрільця і зброї і, найголовніше, - постановки дихання.

Список бібліографічних посилань

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 15.04.2020).
2. Ягупов В. В. Теорія і методика військового навчання. Київ : ТанDEM, 2000. 380 с.
3. Старушенко Л. И. Анатомия и физиология человека. Киев : Вища шк., 1989. 213 с.
4. Стахневич В. Л. Особиста бойова зброя. Підготовка, організація та методика проведення тренувань і занять із практичним виконанням вправ підготовчих та навчальних стрільб із пістолета Макарова. Київ : ВІКНУ, 2012. 142 с.
5. Навчання поліцейських на початковому етапі вогневої підготовки : метод. рек. / за заг. ред. В. Д. Поливанюка. Дніпро : ДДУВС, 2019. 52 с.

Отримано 20.04.2020

УДК 351.74(477)

РУДНИЦЬКА К. Г.,

курсант 1 курсу факультету економіко-правової безпеки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Никифорова О. А.,

кандидат біологічних наук,

доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0001-5649-8272>

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦІЇ

Реформування – процес настільки необхідний, настільки ж і болісний. Руйнування стереотипів, перехід «на нові рейки» ніколи не проходить швидко та гладко. Природне бажання швидше побачити позитивні зрушення нерідко призводить до протилежного результату. Узяти хоча б Закон України «Про Національну поліцію». Законодавцям довелося усувати суттєві прогалини в ньому, але деяких ми поки що не позбавилися, робота в цьому напрямку триває.

Метою дослідження є вивчення особливостей підготовки поліції.

Виклад основного матеріалу. З метою розвитку правоохоронної системи України було прийнято Закон України «Про Національну поліцію» № 580 VIII від 02.07.2015 року, тому важливим питанням залишається підвищення рівня правової свідомості працівника Національної поліції [1]. Фундаментальною та вихідною умовою формування високого рівня правової культури працівника поліції є належна правова та професійна підготовка особи, яка в майбутньому буде виконувати функції поліцейського й основу світогляду якої складатимуть загальнолюдські цінності, принципи гуманізму та демократизму, усвідомлення свободи і прав людини як найважливіших досягнень суспільства.

Основним нормативним актом, що регламентує діяльність НП є Закон України «Про Національну поліцію» (далі – НП).

Зокрема, він є основним щодо регулювання загальних засад діяльності НП, також він є комплексним, оскільки містить норми різних галузей права, Норми закону є досить динамічними, оскільки відображають сучасні вимоги до НП та залежать від розвитку суспільних відносин. Поліція на сьогодні виступає єдиною системою органів, які виконують важливі завдання з охорони публічного порядку та безпеки. Важливим структурним